

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 97/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. februára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Správa služieb diplomatického zboru, a. s., Palisády 31, Bratislava, zastúpenej JUDr. Ľubomírom Schweighoferom, advokátom, Šafárikovo námestie 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co/2/2010 z 13. októbra 2011 a postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 58/2012 z 27. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Správa služieb diplomatického zboru, a. s.,
o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. septembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Správa služieb

diplomatického zboru, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co/2/2010-522 z 13. októbra 2011 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) a postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 58/2012 z 27. júna 2013 (ďalej aj „rozsudok najvyššieho súdu“).

Sťažovateľka bola účastníčkou súdneho konania vedeného Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 16 C/157/2002 na návrh M. K. a J. N. (ďalej len „navrhovateľa“) vo veci určenia vlastníckeho práva *k pozemku „parc. č..., zastavané plochy a nádvoria, zapísanej na LV..., list vlastníctva vedený Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu“* a k pozemku *„parc. č..., zastavané plochy a nádvoria, zapísanej na LV..., list vlastníctva vedený Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu“*. Okresný súd rozsudkom č. k. 16 C/157/2002-345 z 23. februára 2006 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) podaný návrh v celom rozsahu zamietol. V odvolacom konaní najskôr krajský súd rozsudkom č. k. 3 Co 177/06-388 z 20. novembra 2008 rozsudok okresného súdu potvrdil. Na základe podanej sťažnosti navrhovateľov však ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 279/09-27 z 26. novembra 2009 vyslovil, že rozsudkom krajského súdu z 20. novembra 2008 vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 177/2006 boli porušené práva navrhovateľov zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, na základe čoho ústavný súd zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 3 Co 177/06-388 z 20. novembra 2008 a vec vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní potom krajský súd vec znovu prerokoval a rozhodol rozsudkom č. k. 3 Co/2/2010-522 z 13. októbra 2011, zmeniac pritom rozsudok okresného súdu tak, že navrhovateľom do podielového spoluvlastníctva určil jednu z dvoch parciel, ktorej určenia vlastníckeho práva sa navrhovateľa domáhali, t. j. parcely č..., vo vzťahu k druhej parcele č... však rozsudok okresného súdu potvrdil. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky v časti, v ktorej smeruje proti výroku rozsudku krajského súdu, vo veci samej zamietol a vo zvyšnej časti ho odmietol.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti nesúhlasí s dôvodmi uvedenými v rozsudku krajského súdu, pre ktoré zmenil rozsudok okresného súdu v jej neprospech a podľa ktorých považuje krajský súd argumentáciu sťažovateľky k veci za „účelovú a zavádzajúcu“, pričom však neuvádza, „akým spôsobom je argumentácia účelová a zavádzajúca“. Namietá, že ak by navrhovatelia „riadne postupovali v konaní pred Obvodným súdom Bratislava I, spis. zn. 12 C 68/1992, súd by v konaní s určitosťou musel vyriešiť charakter trvalého užívania nehnuteľnosti zo strany Maďarskej republiky vo vzťahu k zákonu o mimosúdnych rehabilitáciách, a teda či je možné nehnuteľnosť vydať, ak je na liste vlastníctva uvedená Maďarská republika ako trvalá užívateľka. V rámci tohto konania by musela byť následne otvorená aj otázka vzniku právneho vzťahu Maďarskej republiky k nehnuteľnosti, pričom sťažovateľ má za to, že by sa v konaní pred Obvodným súdom Bratislava I, spis. zn. 12 C 68/1992 preukázalo, že držiteľom nehnuteľnosti nie je Maďarská republika.“. Sťažovateľka ďalej odmieta záver krajského súdu, že lehota 3 mesiacov uvedená v medzivládnej dohode s Maďarskou republikou sa nevzťahovala na zaplatenie jednorázovej sumy 2 059 200 Kčs za trvalé užívanie, ale len na prenechanie nehnuteľnosti Maďarskej republike, a keďže táto dohodnutá suma zaplatená nebola, sťažovateľka sa „domnieva, že právo trvalého užívania na strane Maďarskej republiky nikdy nevzniklo... Maďarská republika nemohla byť držiteľom a ani detentorom, keďže na jej strane absentovala vôľa nehnuteľnosť vôbec užívať. V tejto súvislosti je treba spomenúť, že ani samotná Maďarská republika sa nikdy nesprávala či už ako užívateľ alebo vlastník, nemala záujem o vysporiadanie si svojich vzťahov ani o zaplatenie pôvodnej sumy 2.059.200,- Kčs, ku ktorej sa zaviazala a neprejavila žiadnym právnym úkonom záujem tento pozemok či už držať, užívať alebo vlastniť.“.

Poukazujúc na rozhodnutie Okresného úradu Bratislava I, katastrálneho odboru... z 25. februára 1998, ktoré má podľa sťažovateľky konštatovať „neuhradenie odplaty za zriadenie práva trvalého užívania k nehnuteľnosti a nevysporiadanie nájomného vzťahu a zánik nájomného právneho vzťahu zo zákona“, ako aj na obsah § 135 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) sťažovateľka uvádza, že krajský súd „neprihliadal na rozhodnutie príslušného správneho orgánu a ani sa s rozhodnutím správneho orgánu nevysporiadal“. Nadväzne na to sťažovateľka uzatvára, že krajský súd „nevyhodnocuje

situáciu navrhovateľov podľa platného práva, ale z titulu ich pozície občanov vo vzťahu k štátu“.

Podľa názoru sťažovateľky najvyšší súd vo svojom rozsudku sp. zn. 3 Cdo 58/2012 z 27. júna 2013 odôvodnil svoje rozhodnutie zhovievavejším spôsobom vo vzťahu len k jednej zo sporových strán (navrhovateľom). Spôsob, akým sa najvyšší súd vysporiadal s otázkou použiteľnosti všeobecných občianskoprávných predpisov a reštitučných predpisov, je podľa sťažovateľky *„nesprávne a v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania“*. Namieta pritom rozsudok najvyššieho súdu, v zmysle ktorého *„napriek oprave údajov v príslušnom katastri nehnuteľností, neskoršia zmena údajov vyznačených v katastri nehnuteľností nemôže mať v okolnostiach daného prípadu negatívny dopad na právne postavenie a procesno-právne možnosti navrhovateľov v tom zmysle, že by neprípustnou bola ich vlastnícka žaloba v zmysle všeobecných občianskoprávných predpisov“*. Podľa názoru sťažovateľky konajúce súdy *„prejudiciálne na základe voľnej úvahy odpovedajú na otázku, kto bol v čase podania návrhu na vydanie nehnuteľnosti povinnou osobou, pričom tento problém mal byť právoplatne vyriešený v rámci súdneho konania vedeného Okresným súdom Bratislava I, spis. zn. 12 C 68/1992, nakoľko ak by sa v tomto konaní riadne pokračovalo, otázka, právneho vzťahu Maďarskej republiky by bola v tomto konaní zodpovedaná.*

Chybu v rozhodnutí právneho zástupcu oprávnených osôb vziať svoj návrh na vydanie nehnuteľnosti späť, oba súdy posúdili nakoniec v prospech oprávnených a umožnili im po takmer 20 rokoch, aby na základe vlastníckej žaloby bez toho, aby boli povinní vrátiť kúpnu cenu a náhradné byty, sa stali vlastníkmi pozemku, ktorý v minulosti dobrovoľne na ich vlastnú žiadosť spolu s nehnuteľnosťou odpredali.“

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka formuluje argumenty k najvyšším súdom posudzovanej otázke platnosti kúpnej zmluvy, na základe ktorej malo dôjsť k prevodu sporných nehnuteľností. Nesúhlasí pritom s právnym záverom o neslobode vôle navrhovateľov, pretože *„v konaní bolo preukázané, že zo strany štátu a jej orgánov nebol na navrhovateľov vyvíjaný nátlak a navrhovatelia neboli pri uzatváraní kúpnej zmluvy v tiesni, čo sami potvrdili, ako je uvedené nižšie.*

Nie je pravdivé ani tvrdenie NS SR, že všetci vlastníci nájomných domov boli zo strany štátu nejakým spôsobom prenasledovaní. V čase, kedy sa rozhodovalo o sanácii budovy, jej odkúpení a kedy aj k prevodu vlastníctva k nehnuteľnostiam došlo, bol už režim ďaleko voľnejší v porovnaní s 50-tymi rokmi 20. storočia. Pokiaľ by sme porovnávali podmienky vlastníkov nájomných domov v tom čase, zistili by sme, že nebolo do ich práv výrazne zasahované, okrem prípadov podobných navrhovateľom, kedy havarijný stav neudržiavanej nehnuteľnosti bol príčinou na to, aby štátne orgány z titulu svojich právomocí a povinností zasiahli vo verejnom záujme.“

Následne opisuje skutkové okolnosti prípadu, ktoré majú svedčiť o tom, že navrhovatelia sa pri odpredaji svojej nehnuteľnosti nenachádzali v tiesni, ako aj o tom, že v 80. rokoch minulého storočia boli navrhovatelia v konaní o vyvlastnení v konečnom dôsledku úspešní, keďže odvolaniu proti rozhodnutiu Obvodného národného výboru, odboru výstavby a územného plánovania č. výst... z 19. júla 1984 o vyvlastnení spornej nehnuteľnosti bolo na odvolanie navrhovateľov Národným výborom hlavného mesta SSR vyhovené. Sťažovateľka tvrdí, že „správny orgán, ktorý rozhodoval o odvolaní navrhovateľov, chránil ich záujmy tým, že odvolaniu navrhovateľov vyhovel, pričom dôsledne skonštatoval jednotlivé porušenia, ktorých sa dopustil prvostupňový správny orgán. Bývalý národný výbor vo svojom rozhodnutí výslovne uvádza, že pre uvedený účel nie je vyvlastnenie prípustné. Nie je preto vôbec zrejmé, z akého dôvodu či už Krajský súd v Bratislave alebo Najvyšší súd SR vyhodnotil postup štátnych orgánov v tomto prípade ako šikanózný či vytvárajúci nátlak alebo spôsobujúci tieseň.“. Súčasne poukazuje na žiadosť jedného z navrhovateľov na kúpu nehnuteľnosti Mestskou správou komunikácií, čo malo byť v konaní preukázané priamo na pojednávaní, a sponchybňuje súdmi ustálený dôvod vrátenia sumy 8 699 Kčs navrhovateľmi (t. j. že malo ísť o vrátenie preplatku za nehnuteľnosť). Zároveň pripomína na uplatnený dôvod reštitučnej žaloby z roku 1992, ktorou sa navrhovatelia domáhali navrátenia nehnuteľnosti podľa § 6 ods. 1 písm. i) zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o mimosúdnych rehabilitáciách“), v zmysle ktorého sa povinnosť vydať vec vzťahuje na tie prípady, keď v rozhodnom období vec prešla na štát vyvlastnením za náhradu, pokiaľ vec existuje a nikdy neslúžila účelu, na ktorý bola vyvlastnená, a dodáva, že ak by navrhovatelia

mali «dojem, že zmluvu neuzatvorili dobrovoľne, určite by si uplatnili svoj reštitučný nárok v zmysle § 6 ods. 1 písm. g) zákona o mimosúdnych rehabilitáciách, kde je uvedené, že „povinnosť vydať vec sa vzťahuje na tie prípady, keď v rozhodnom období vec prešla na štát na základe kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok“...

Ak v roku 1992 nepociťovali žiadnu krivdu a ani si ju neuplatňovali, hoci mohli, je ťažko vysvetliteľné, že k tejto krivde dospeli až po desiatich rokoch, keď v roku 2002 po značne dlhej dobe zistili, že vlastne nekonali slobodne. Vyššie uvedené je teda jednoznačným dôkazom, že navrhovateľom sa žiadna krivda nestala, nekonali v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok a pri predaji nebol porušený žiaden z vtedy platných a účinných právnych predpisov...

Je nutné skonštatovať, že celý prevod vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam z navrhovateľov bol urobený v zmysle platného práva a nebol navrhovateľmi spochybnený ani v reštitučnom konaní...

Okrem toho, že navrhovateľom bola vyplatená kúpna cena riadne vypočítaná v zmysle znaleckého posudku, ktorý bol jednou z náležitostí znaleckého posudku v tom čase, boli im pridelené aj dve bytové jednotky, ktoré v súčasnosti majú hodnotu približne 100.000,- EUR...

Krajský súd v Bratislave vytvoril a NS SR potvrdil protiprávny stav, keďže u navrhovateľov preukázateľne vzniklo bezdôvodné obohatenie, a to jednak z titulu poskytnutia náhradných bytových jednotiek a z titulu prijatia kúpnej ceny vo výške 68.758,- Kčs zo strany navrhovateľov.».

Sťažovateľka uvádza, že konajúce súdy poskytli sťažovateľom vyššiu mieru právnej ochrany na úkor relevantných právnych noriem, ktoré mali byť v prípade aplikované. Taktiež spôsob, akým sa najvyšší súd „nevysporiadal so skutočnosťami uvedenými v tejto ústavnej sťažnosti... kde sťažovateľ spochybnil tieseň alebo nátlak na navrhovateľov zo strany štátnych orgánov, považuje sťažovateľ za ničím neodôvodnený záver súdu, ktorý možno označiť za arbitrárny...

Vzhľadom na to, že sa NS SR s uvedenými skutočnosťami v žiadnom ohľade nevysporiadal a iba všeobecne uvádzal príklady nátlaku zo strany štátu na súkromného

osoby, sťažovateľ považuje v tomto ohľade napadnuté rozhodnutie za prejav svojvôle súdu pri rozhodovaní o veci. “.

K namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy sťažovateľka uvádza, že pokiaľ najvyšší súd argumentuje nevyhnutnosťou byť v rámci uplatňovania reštitučných nárokov zhovievavejším k forme a obsahu týchto nárokov, otvorene tým zvýhodňuje navrhovateľov z dôvodu, že sú fyzickými osobami. Podľa sťažovateľky vlastne svojím rozhodnutím krajský súd *„ospravedlňuje konanie navrhovateľov... ktorí sa v procese reštitúcie dopustili chyby, na úkor práv a oprávnených záujmov sťažovateľa, čím neguje ústavne garantovanú rovnosť strán v konaní, pričom Najvyšší súd SR si tento právny názor osvojil.*

Sťažovateľ tiež zdôrazňuje, že je potrebné mať na pamäti tú skutočnosť, že navrhovatelia boli aj v pôvodnom reštitučnom konaní riadne právne zastúpení, a tak nemožno, na nich nahliadať iba ako na občanov bez právneho vzdelania, ktorí neboli náležite o svojich právach poučení...

Tým, že Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd SR zvolili iný prístup k navrhovateľom, umožnili im, aby napriek ich procesnému pochybeniu, resp. procesnému pochybeniu ich právneho zástupcu pred dvadsiatimi rokmi, získali podielové spoluvlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam bez toho, aby boli zaviazaní na vrátenie kúpnej ceny a náhradných bytov. “.

V závere sťažnosti sťažovateľka tvrdí, že krajský súd sa neriadil právnym názorom ústavného súdu, v rozpore so zásadou špeciality aplikuje všeobecné právne predpisy napriek tomu, že sú k dispozícii špeciálne, a najvyšší súd tento postup svojím rozsudkom potvrdil poskytujúc tým navrhovateľom vyššiu mieru právnej ochrany, a tak neprístupujúc k obidvom účastníkom konania rovnocenne.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej takto rozhodol:

„Základné právo spoločnosti Správa služieb diplomatickému zboru, a. s. na súdnu a inú právnu ochranu garantované v článku 46 ods. 1 Ústavy, právo na spravodlivý proces

podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru a právo na rovnosť účastníkov v konaní garantované v článku 47 ods. 2 a 3 Ústavy boli porušené postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spis. zn. 3 Cdo 58/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. 10. 2011, spis. zn. 3 Co/2/2010-522.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 06. 2013, spis. zn. 3 Cdo 58/2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29. 07. 2013 a rozhodnutia, ktoré mu predchádzali, sa zrušujú a vec sa vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňované a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

2.1 K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu

Vzhľadom na to, že sťažovateľka petitom svojej sťažnosti namieta porušenie označených základných práv postupom a rozsudkom najvyššieho súdu v spojení

s rozsudkom krajského súdu, sa ústavný súd zaoberal aj možnosťami ústavného prieskumu rozsudku krajského súdu, najmä či ústavný súd má právomoc na jeho preskúmanie, a ak áno, či sú splnené aj ostatné podmienky prípadného prijatia sťažnosti.

Pokiaľ ide o zmeňujúcu časť rozsudku krajského súdu, táto bola v zmysle prvého bodu výrokovej časti rozsudku najvyššieho súdu predmetom dovolacieho prieskumu realizovaným najvyšším súdom, ktorý dovolanie v tejto časti zamietol. Meritórne preskúmanie tejto časti rozsudku krajského súdu by teda bolo v rozpore s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy in fine, v zmysle ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení práv sťažovateľov, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (v okolnostiach prípadu ide o najvyšší súd). Ústavný súd v tejto súvislosti predstavuje ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Vychádzajúc z opísaného princípu subsidiarity vyplývajúceho priamo z čl. 127 ods. 1 ústavy bolo preto potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci (obdobne III. ÚS 304/09, III. ÚS 271/09, III. ÚS 313/2010).

Druhá časť výroku rozsudku krajského súdu potvrdzujúca zamietajúci výrok rozsudku okresného súdu v časti o určení vlastníctva nehnuteľnosti parc. č..., zapísanej na LV... v katastri nehnuteľností... predmetom dovolacieho prieskumu nebola; na strane 9 odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu sa uvádza, že z obsahu dovolania sťažovateľky „*vyplýva, že ním napadla tak rozhodnutie vo veci samej – zmeňujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo určené vlastníctvo žalobcov (vid' najmä úvodnú časť bodu XV dovolania), ako aj výrok o náhrade trov konania (vid' bod XIV. dovolania)*“. *Kedže ide o tú časť výroku rozsudku krajského súdu, ktorým sa odvolaniu navrhovateľov proti rozsudku okresného súdu nevyhovelo a svojím obsahom je v prospech sťažovateľky, je tento záver dovolacieho súdu racionálny. Avšak vzhľadom na to, že sťažovateľka svojou sťažnosťou napáda rozsudok krajského súdu len v spojitosti s rozsudkom najvyššieho súdu, je dôvodný záver, že aj rozsudok krajského súdu sťažovateľka namieta len v rozsahu, v akom bol napadnutý dovolaním. Aj keby sťažovateľka napádala svojou sťažnosťou*

potvrdzujúcu časť výroku rozsudku krajského súdu, ústavný súd poznamenáva, že by ju musel odmietnuť pre zjavnú neopodstatnenosť, keďže touto časťou rozsudku, ktorý je svojím obsahom v jej prospech, nemohla byť žiadnym spôsobom dotknutá na svojich právach.

Napokon, pokiaľ ide o tretiu časť výroku, ktorým krajský súd sťažovateľku zaviazal na zaplatenie trov konania navrhovateľom, avšak ktorého dovolací prieskum najvyšší súd z dôvodu neprípustnosti odmietol, ústavný súd zistil, že sťažovateľka k tejto časti rozsudku krajského súdu v sťažnosti nepredkladá žiadne právne (ani ústavne relevantné) argumenty. Ústavný súd konštatuje, že krajským súdom použitý výklad právnych noriem dopadajúcich v danej veci na rozhodnutie o náhrade trov konania nevykazuje znaky arbitrárnosti, je odôvodnený ústavne udržateľným spôsobom a ústavný súd nenachádza dostatok dôvodov na svoj zásah do tohto výsledku rozhodovacej činnosti krajského súdu. Na základe uvedeného ústavný súd považuje sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

2.2 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozsudkom najvyššieho súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne... prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Ústavný súd poznamenáva, že prípadné porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a jeho porovnateľného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru je potrebné posudzovať spoločne a niet medzi nimi zásadných odlišností.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Základné právo na rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy je potrebné vykladať vo väzbe na čl. 46 ods. 1 ústavy. Rovnosť účastníkov v občianskom súdnom konaní všeobecný súd zabezpečuje vytvorením rovnakých procesných možností na uplatnenie ich práv a plnenie ich povinností. Všetci účastníci konania majú rovnaké práva, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok, bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán (III. ÚS 64/2011). Pod rovnakým postavením účastníkov možno rozumieť iba také procesné postavenie, ktoré zabezpečí spravodlivý proces. Požiadavka spravodlivého procesu obsahuje zásadu zaručujúcu pre každú stranu v procese mať rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej výhody voči protistrane (IV. ÚS 211/07, III. ÚS 139/08, I. ÚS 336/2011).

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že princíp rovnosti zbraní vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, ako v ktorej je jej odporca (Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. júna 2002, § 45). Právo na kontradiktórne konanie zase znamená, že procesné strany musia dostať príležitosť nielen predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale i zoznámiť sa so všetkými dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu, a vyjadriť sa k nim (podľa citovaného rozsudku Komanický, § 46, pozri tiež I. ÚS 416/2010).

Sťažovateľka v prvom rade namieta, že najvyšší súd nesprávne pripustil možnosť posudzovania prípadu podľa všeobecných občianskoprávných predpisov, a nie podľa reštitučných predpisov, ktoré mali byť podľa názoru sťažovateľky použité prednostne. Nadväzne na to nesúhlasí s prejudiciálnym záverom najvyššieho súdu o tom, kto bol v čase podania návrhu na vydanie nehnuteľností povinnou osobou, hoci táto otázka mala byť právoplatne vyriešená v konaní o reštitučnom návrhu. Najvyšší súd pritom k daným otázkam uviedol:

«Judikatúrou najvyššieho súdu je zastávaný názor, že reštitučné zákony sú voči všeobecnej občianskoprávnej úprave predpismi špeciálnymi. Vychádza sa z toho, že pokiaľ osobitný (reštitučný) zákon stanovuje určité predpoklady a postup pre uplatnenie nároku, nemožno ten istý nárok uplatňovať podľa iného (všeobecného) predpisu, i keby tento predpis stanovil niektoré podmienky alebo predpoklady uplatnenia nároku odchyľne. V zmysle zásady „lex specialis derogat lex generalis“ (zvláštny zákon má prednosť pred všeobecným zákonom) sa musí špeciálna právna úprava použiť vtedy, ak sú splnené podmienky pre jej použitie. Naopak, ak nie sú splnené podmienky aplikácie zvláštnej právnej úpravy, musí sa postupovať podľa všeobecnej úpravy (viď rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 120/2003).

Lex specialis neruší platnosť a záväznosť lex generalis, len jeho primárnu aplikáciu vylučuje dovtedy, než je zistené, že ustanovenia lex specialis na daný prípad nedopadajú a preto ich nemožno uplatniť; aplikácia ustanovení lex generalis nastupuje preto za týchto predpokladov až sekundárne (viď rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 1/1998)...

Pokiaľ ide o zmiernenie následkov majetkových krívd formou vydania vecí, upravuje zákon č. 87/1991 Zb. podmienky a predpoklady založenia osobitného právneho vzťahu („reštitučného vzťahu“), ktorý vzniká medzi oprávnenou osobou (§ 3 zákona č. 87/1991 Zb.) a povinnou osobou (§ 4 zákona č. 87/1991 Zb.) a obsahom ktorého sú ich vzájomné práva a povinnosti pri vydaní vecí v prípadoch uvedených v § 6 tohto zákona.

Reštitučné zákony upravujú vzťahy osôb označených v ňom ako osoby oprávnené a povinné, ktoré sa týkajú právnych skutočností vzniknutých v rozhodnom období z presne stanoveného právneho dôvodu; pre úspešné uplatnenie nároku oprávnenej osoby musia byť kumulatívne splnené všetky tri uvedené predpoklady. Ak tieto predpoklady aplikácie

reštitučného zákona nie sú súčasne splnené, aplikácia *lex specialis* sa neuplatní (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 MCdo 4/2009).

Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 205/2009 uviedol, že takýto „reštitučný vzťah“ nevzniká vtedy, ak neexistuje osoba, ktorá zodpovedá zákonnej definícii oprávnenej osoby (t. j. prvý z predpokladov vzniku tohto vzťahu); v tom prípade neprichádza do úvahy aplikácia osobitného reštitučného predpisu.

Obdobne o prípad, v ktorom nevzniká takýto „reštitučný právny vzťah“ ide vtedy, keď vec neprešla na štát spôsobom, ktorý zákon č. 87/1991 Zb. označuje za relevantný „reštitučný dôvod“ (druhý z uvedených predpokladov).

Napokon, daný právny vzťah nevzniká tiež vtedy, keď toho, kto drží vec ku dňu účinnosti tohto zákona, nemožno zaradiť do pojmu „povinná osoba“ (tretí predpoklad vzniku „reštitučného právneho vzťahu“).

Povinnou osobou nie je ten, kto nevykazuje znaky, ktoré sú zadefinované priamo zákonom. V zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 87/1991 Zb. povinnými osobami sú štát alebo právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona vec držia, s výnimkou a/ podnikov so zahraničnou majetkovou účasťou a obchodných spoločností, ktorých spoločníkmi alebo účastníkmi sú výhradne fyzické osoby (táto výnimka však neplatí, ak ide o veci nadobudnuté od právnických osôb po 1. októbri 1990), b/ cudzích štátov.

Dovolací súd, nadväzujúc na právne úvahy, ku ktorým dospel v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 205/2009, pre účely preskúmvanej veci dodáva, že tak, ako zákon č. 87/1991 Zb. neumožňuje, aby sa vydania nehnuteľnosti domáhal ten, kto nie je oprávnenou osobou, neumožňuje ani to, aby sa oprávnená osoba domáhala vydania nehnuteľnosti voči tomu, kto nie je povinnou osobou. Z tohto dôvodu sa právna úprava vydania nehnuteľnosti podľa zákona č. 87/1991 Zb. nevzťahuje na právne vzťahy oprávnených osôb (§ 3) a tých subjektov, pri ktorých tento zákon výslovne uvádza, že nie sú povinnými osobami (vrátane § 4 ods. 1 písm. b/); v ich právnych vzťahoch preto ani nemožno uplatniť zásadu, že špeciálny (reštitučný) zákon vylučuje použitie všeobecného zákona...

Pri úvahách súdu o tom, či zákon č. 87/1991 Zb. možno aplikovať alebo či je jeho aplikácia vylúčená - teda bez ohľadu na to, či tieto úvahy smerujú k zmierneniu krívd postupom podľa tohto zákona, alebo naopak, k vylúčeniu tohto postupu - nesmie absentovať zohľadnenie mimoriadnej povahy tohto reštitučného zákona. Prípadné legislatívne

nedôslednosti rôzneho druhu, ako aj nepredvídateľnosť v postupe rôznych štátnych orgánov alebo osôb konajúcich za štát, nemožno vykladať v neprospech oprávnených osôb, ale vždy vo vzťahu ku konkrétnej veci a s ohľadom na princípy demokratického právneho štátu. Reštitučné nároky sú nárokmi mimoriadnymi, a to do tej miery, že je tu odôvodnený aj mimoriadny postup súdov byť zhovievavejší k forme a obsahu uplatnenia týchto nárokov (viď rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 72/1999)...

V danom prípade bola Maďarská republika (Veľvyslanectvo Maďarskej republiky v ČSFR) počas prebiehajúceho reštitučného konania vedená v katastri nehnuteľností ako trvalá užívateľka. Tento údaj bol v liste vlastníctva vyznačený po celú dobu plynutia lehôt, v ktorých bolo možné uplatniť reštitučné nároky v zmysle zákona č. 87/1991 Zb. Žalobcom nemožno uprieť, že vyvinuli potrebnú mieru starostlivosti o obstaranie podkladov potrebných pre posúdenie, kto „vec drží“ ku dňu účinnosti zákona č. 87/1991 Zb., a proti komu majú podať „reštitučnú“ žalobu. Nemožno im ani vytýkať, že sa spoliehali na správnosť zápisu údajov v katastri nehnuteľností. Neskoršia zmena údajov vyznačených v katastri nehnuteľností nemôže mať v okolnostiach daného prípadu negatívny dopad na právne postavenie a procesno-právne možnosti žalobcov vtom zmysle, že by neprípustnou bola ich vlastnícka žaloba. Treba mať na zreteli, že žalobcovia sa pôvodne svojich nárokov domáhali v reštitučnom konaní, takže ich zámerom zjavne nebolo obchádzať zmysel a účel reštitučného zákonodarstva. V neskoršom občianskom súdnom konaní o ich vlastníckej žalobe bolo legitímne ich očakávať, že nimi zvolený postup zodpovedá zákonu, lebo v čase jej podania aj niektoré rozhodnutia najvyššieho súdu v týchto prípadoch pripúšťali možnosť domáhať sa určenia vlastníctva (viď napríklad rozhodnutie sp. zn. 4 Cdo 111/1999).

Z týchto dôvodov dovolací súd uzatvára, že obsah spisu umožňoval odvolaciemu súdu prijať záver, že žalobcovia sa v danom prípade mohli domáhať ochrany svojich práv vlastníckou žalobou.»

Citované právne závery týkajúce sa otázky, či na daný prípad bolo možné aplikovať len reštitučné právne predpisy, alebo aj všeobecné občianskoprávne predpisy, sú podľa názoru ústavného súdu dostatočne odôvodnené a ústavne udržateľné.

Ústavný súd predovšetkým poukazuje na účel celého reštitučného zákonodarstva vrátane zákona o mimosúdnych rehabilitáciách, ktorým je zmierniť následky niektorých majetkových a iných krívd, ku ktorým došlo v období rokov 1948 až 1989, spočívajúcich v porušovaní všeobecne uznávaných základných práv zo strany štátu v označenom období. Zmyslom reštitučného zákonodarstva vo všeobecnosti bolo uľahčiť oprávneným osobám dosiahnutie ich zápisu ako vlastníkov v katastri nehnuteľností v (nepochybne častých) prípadoch, keď štát zneužívajúc svoje postavenie v dobe neslobody nedbal ani na platné právo. Jeho účelom však nebolo znemožniť navrátenie tohto vlastníctva oprávneným osobám, ale dosiahnutie takého právneho stavu usporiadania majetkových práv k týmto nehnuteľnostiam, aký by nepochybne existoval, ak by do neho nezasiahlo obdobie neslobody, ktorého následky mali byť označeným zákonom zmiernené. Zmyslom reštitučného zákonodarstva teda nemohlo byť stanovenie zákazu dosiahnutia revízie krokov štátu (štátnych organizácií) urobených v rozhodnom období márnym uplynutím lehoty uplatnenia reštitučného nároku, tak ako to vyplýva z argumentácie sťažovateľky (obdobne III. ÚS 102/04, II. ÚS 231/09, II. ÚS 249/2011, III. ÚS 16/2012, III. ÚS 373/2012).

Zásadný dôvod, pre ktorý sa najvyšší súd v danej veci priklonil k záveru o prípustnosti aplikácie všeobecných predpisov občianskeho práva vychádza zo skutočnosti, že v čase možného uplatnenia reštitučného nároku navrhovateľa na základe zapísaného stavu v katastri nehnuteľností dôvodne považovali za povinnú osobu cudzí štát, v dôsledku čoho vzali pôvodne podanú reštitučnú žalobu späť. Ústavný súd tento dôvod hodnotí ako ústavne akceptovateľný, zohľadňujúci aj judikatúrne ustálené názory ústavného súdu na posudzovanú otázku.

Uvedený záver najvyššieho súdu rešpektuje aj obsah nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 279/09-27 z 26. novembra 2009 vydaného v konaní o sťažnosti proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 3 Co 177/2006 z 20. novembra 2008, ktorým bolo vo veci pôvodne rozhodnuté, keďže uvedeným nálezom bol krajský súd len zaviazaný zaoberať sa otázkou aplikovateľnosti reštitučných predpisov a svoj záver ústavne konformným spôsobom odôvodniť, čo sa v danom prípade aj naplnilo. Podľa názoru ústavného súdu neobstojí ani námietka sťažovateľky, že len v konaní o reštitučnom nároku, na ktoré bol príslušný bývalý

Obvodný súd Bratislava I, mohla byť „relevantným spôsobom príslušnou autoritou“ rozhodnutá otázka vzťahu Maďarskej republiky k spornej nehnuteľnosti, pretože uvedená otázka druhovo nepatrí medzi niektorý z prípadov vymenovaných v § 135 ods. 1 OSP, ktoré by konajúci súd nemohol riešiť ako otázku predbežnú.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti ďalej namieta, že najvyšší súd nesprávne uzavrel aj prejudiciálnu otázku neplatnosti kúpnej zmluvy k spornej nehnuteľnosti, ktorá bola pre konečné právne posúdenie žaloby o určenie vlastníckeho práva najpodstatnejšia. V okolnostiach prípadu bolo potom najdôležitejším posúdenie slobody vôle navrhovateľov pri uzatváraní namietaného právneho úkonu, k čomu najvyšší súd uviedol tieto všeobecné úvahy:

«O právny úkon slobodný nejde v prípade priameho fyzického donútenia, pri ktorom je vôľa konajúceho nahradená vôľou donucujúceho subjektu.

Neslobodný je tiež právny úkon, pri ktorom vôľu prejavujúci subjekt konal pod vplyvom bezprávnej vyhrážky. Bezprávna vyhrážka je okolnosť takého druhu a intenzity, ktorá pôsobí na konajúceho tak, že pod jej vplyvom sú v ňom vyvolané obavy alebo strach, ktoré ho následne vedú k urobeniu právneho úkonu, ktorý by inak neurobil. Vyhrážka musí byť bezprávna (právom nepodložená). O bezprávnu vyhrážku ide jednak vtedy, keď sa ňou vynucuje niečo, čo nie je dovolené ňou vynucovať, jednak vtedy, keď sama táto okolnosť (vyhrážka) je dôvodná, avšak jej prostredníctvom sa vynucuje niečo, na čo vyhrážka nesmie byť zneužitá. Bezprávna vyhrážka nemusí spočívať len vo výslovnom (ústnom alebo písomnom) prejave vyhrážajúceho sa; o bezprávnu vyhrážku môže ísť tiež pri protiprávnom faktickom konaní, ktoré má znaky psychického donucovacieho prostriedku prelamujúceho vôľu donucovaného a nútiaceho ho urobiť úkon, ktorý si neželá. Donucovaná osoba potom uzavrie zmluvu podľa pokynov stanovených budúcim spoluúčastníkom zmluvy, ktorú by - nebyť dôvodného strachu o svoju osobu, prípadne o svoje záujmy - za normálnych okolností neuzavrela. Medzi bezprávnu vyhrážkou a urobením právneho úkonu musí byť vzťah príčiny a následku.

Na slobodu vôle konajúceho môže pôsobiť tiež tieseň - stav, v ktorom sa nachádza konajúci a ktorý na neho pôsobí takým spôsobom, že obmedzuje jeho slobodu rozhodovania, v dôsledku čoho urobí právny úkon, ktorý by inak neurobil.

Podľa názoru dovolacieho súdu išlo v preskúmvanej veci o prípad, v ktorom na vôľu predávajúcich pôsobila bezprávna vyhrážka, pričom ale nezanedbateľný vplyv na jej vznik a intenzitu mala tiež tiesnivá situácia, v ktorej sa v rokoch 1948 až 1989 nachádzali vlastníci nájomných domov. I keď tieseň sama nezakladá neplatnosť právneho úkonu konajúceho (viď § 49 Občianskeho zákonníka), môže byť v určitom prípade pridružujúcou sa okolnosťou alebo jedným z viacerých spolupôsobiacich faktorov, ktoré ako celok vedú k tomu, že vôľa konajúceho prejavená v zmluve je neslobodná (až) tak, že to zakladá absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu. Pokiaľ totiž tiesnivý stav pôsobí na určitú osobu intenzívne po dlhú dobu, je vôľa konajúceho schopná „zlomiť“ aj taká okolnosť, ktorá by inak sama o sebe prípadne ani nemala (až) také dopady, aké má bezprávna vyhrážka, popri ktorej sa nevyskytuje tieseň. Na vôľu toho, kto koná v takomto stave, pôsobí intenzívnejšie každá bezprávna vyhrážka.»

Potom, ako najvyšší súd poukázal na právne riešenia obdobných otázok v skoršej judikatúre najvyššieho súdu, napríklad na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 125/1998 alebo rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 93/1997, k týmto úvahám ďalej uviedol, že vlastníci nájomných domov boli v dobe neslobody fakticky a právne v submisívnom postavení voči vrchnostenskému štátu a jeho orgánom či organizáciám, čo «výrazne limitovalo nielen ich schopnosť, ale aj možnosť vzdorovať zámerom a cieľom sledovaným štátom, viesť s ním prípadný spor a v širších spoločenských a politických súvislostiach sa brániť jeho tlaku.

Úkony súkromných vlastníkov nájomných domov boli robené v obmedzujúcich hraniciach vytvorených vtedajším nedemokratickým právnym poriadkom, ktorý nielenže nevytváral dostatočné možnosti ochrany ich vlastníctva, ale dokonca ani neskrýval ideologický zámer totalitného štátu zlikvidovať toto „socializmu cudzie“ vlastníctvo ako ekonomickú bázu triedneho nepriateľa. V dôvodovej správe k § 489 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia kúpnej zmluvy sa otvorene uvádza, že opatrenia národných výborov „vytvárajú hospodárske a právne predpoklady pre postupný prechod tohto domového majetku do štátneho socialistického vlastníctva“.

Právny poriadok v rokoch 1948 až 1989 nedovoľoval súkromným vlastníkom nájomných domov rozhodovať o nájme bytov, ktoré sa v nich nachádzali; k bytom mali

pridelovacie práva národné výbory (vid' § 493 ods. 1 a § 153 až 189 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia kúpnej zmluvy) a ich vlastníci boli povinní odvádzať nájomné na viazaný účet v štátnej sporiteľni (vid' vyhlášku č. 2/1953 Ú. v.). Peniaze ukladané na osobitnom účte boli účelovo viazané a najmenej 30 % z nich musel vlastník venovať na úhradu nákladov na opravy budovy. Popieranie podstaty nájomného vzťahu, ktorý v právnom štáte spočíva na princípe dobrovoľnosti, dohody a ekvivalentnosti vzájomných plnení, znemožňovalo vlastníkom nájomných domov riadnu starostlivosť o nájomné domy a byty v nich. Faktické príjmy vlastníkov bytových domov z nájmu bytov („voľné“ príjmy, s ktorými mohli fakticky nakladať) vtedajší štát cielene limitoval tak, aby nestačili ani na bežnú údržbu domov. Zámerom bolo dosiahnuť stav, v ktorom by nedostatok finančných prostriedkov použiteľných na údržbu takýchto domov viedol k ich chátraniu, a ktorý by následne bol donucujúcou pohnútkou k tomu, aby vlastník nachádzajúci sa vo finančnej núdzi previedol dom na štát, alebo aby štát mocensky svojimi orgánmi administratívne zasiahol proti vlastníkovi z titulu, že zanedbáva starostlivosť o predmet svojho vlastníctva (vid' bližšie § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorého súkromného domového majetku). Takto, ekonomicky a právne navodený stav znemožňoval vlastníkom nájomných domov reálny výkon vlastníckych práv a objektívne vytváral možnosť mocenského zásahu štátu do vlastníckych práv.»

Nadväzne na to vo vzťahu k posudzovanej otázke vyhodnotil najvyšší súd podstatné skutkové okolnosti prípadu takto:

«Najvyšší súd už vyššie uviedol, že v rozhodnom období sa štát netajil zámerom dosiahnuť postupne prechod súkromného vlastníctva nájomných domov do štátneho socialistického vlastníctva; štát dokonca tento zámer aj navonok (legislatívne) deklaroval. Obsah spisu nesvedčí o tom, že by štát tento zámer nemal v prípade žalobcov. Otázku, či konkrétne kroky štátu voči žalobcom mali v rozhodnom období znaky dovolených opatrení obsahujúcich len prípustné formy presvedčania a istého nátlaku alebo či mali znaky (až) právne neprípustného psychického donútenia (bezprávnej vyhrážky), posudzoval dovolací súd v kontexte celého vtedajšieho právneho poriadku. V preskúmvanej veci išlo najmä o posúdenie, či konanie štátu nenieslo hrozbu ničím, čo štát vôbec nebol oprávnený vyžadovať, prípadne či jeho konanie mohlo obstať z pohľadu legitimacy cieľa. Dovolací súd

mal v rámci tohto posudzovania na zreteli nielen to, že „po zmene politického režimu zo socialistického na demokratický... je legitímne aplikovať 'staré právo' takými interpretačnými a aplikačnými postupmi, ktoré sú vlastné novému demokratickému politickému režimu...“, ale tiež to, že „... demokratické štáty môžu dovoliť svojim inštitúciám aplikovať právo, ktoré má svoj pôvod v preddemokratickom režime, len spôsobom, ktorý je vlastný demokratickému politickému režimu“ (viď nález ústavného súdu zo 7. februára 2013 sp. zn. IV. ÚS 294/2012).

V inej právnej veci už najvyšší súd uviedol, že sama hrozba vyvlastnením nepredstavuje bezprávnú vyhrážku (viď jeho rozhodnutie sp. zn. 2 Cdo 167/2003). Avšak hrozba vyvlastnením, ktoré je uskutočnené napriek tomu, že nemá oporu v zákone a prieči sa jeho ustanoveniam (ako to bolo v preskúmvanej veci), má predsa len na psychiku a následne aj vôľu vyvlastňovaného iné dopady, než hrozba legálne vykonaným vyvlastnením. Negatívny dopad takejto hrozby je bezpochyby umocnený vtedy, ak nezostane len pri „hrozbe“ vyvlastnením, ale dôjde aj k štádiu prvotnej realizácie vyvlastnenia prvostupňovým vyvlastňovacím orgánom - zvlášť v situácii, v ktorej vyvlastňovanému subjektu musí byť zrejmé, že nezrealizovaným vyvlastnením v nedemokratickom právnom prostredí, ktoré je ideovo nasmerované na postupnú likvidáciu súkromného vlastníctva nájomných domov, nekončia pokusy získať predmet vyvlastnenia a že štát zvolí ďalšie riešenie ako získať vec, ktorá je predmetom jeho záujmu.

So žalobcami bolo niekoľkokrát rokované a zámer asanovať ich nehnuteľnosť im bol prezentovaný ako nezvratný proces. Existencia tohto zámeru nebola medzi účastníkmi konania sporná. Definitívnosť zámeru asanácie vyplýva z „Technickej správy k dokumentácii existujúceho stavu budovy na...“, ponuky MSK z 18. februára 1981 adresovanej žalobcom, výzvy ONV zo 7. júna 1983, ako aj cenovej ponuky MSK z 28. marca 1984. Dňa 12. júla 1983 bola rozhodnutím NVMB č... udelená výnimka na demoláciu objektu. V zmysle prvostupňového vyvlastňovacieho rozhodnutia tvoril dom akútnu bodovú závalu, pre ktorú bola „udelená výnimka na demoláciu objektu“. V rozhodnutí druhostupňového vyvlastňovacieho orgánu sa uvádza, že „vyvlastniteľ okrem demolácie objektu a zabezpečovacích prác nesmie nič podnikať“. Dňa 18. júna 1985 sa v objekte uskutočnilo „miestne zisťovanie“, pri ktorom boli konštatované viaceré stavebné nedostatky. ONV rozhodnutím z 20. júna 1985 č... (ďalej len „rozhodnutie ONV o statickom

posudku“) žalobcom uložil povinnosť predložiť v lehote 60 dní statický posudok na porušené zvislé a vodorovné konštrukcie ich domu s tým, že náklady spojené s vypracovaním posudku znášajú spoluvlastníci objektu a ak nariadené opatrenia nevykonajú, bude stavebný úrad postupovať v zmysle § 105 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení v čase vydania uvedeného rozhodnutia (ďalej len „zákon č. 50/1976 Zb.“). Odvolanie, ktoré proti tomuto rozhodnutiu podali žalobcovia, zamietol NVMB rozhodnutím z 29. októbra 1985 č... (ďalej len „rozhodnutie NVMB o statickom posudku“), v ktorom medziiným uviedol, že výsledky miestneho zisťovania z 18. júna 1985 sú nepostačujúce pre dôsledné a objektívne posúdenie otázky, aké opatrenia v zmysle § 86 až 88 zákona č. 50/1976 Zb. by sa mali urobiť). V bezprostrednej väzbe na vecné a časové súvislosti týchto okolností bol objekt napokon kúpnuou zmluvou z 2. decembra 1985 prevedený do vlastníctva štátu.

Podľa právneho názoru dovolacieho súdu, ktorý vyvodzuje z časovej postupnosti právne významných skutočností uvedených v predchádzajúcom odseku, skutočným cieľom štátu, ku ktorému smerovali všetky vyššie uvedené kroky jeho orgánov, bolo prekonať odpor vlastníkov nájomného domu a získať jeho vlastníctvo. Vôľa žalobcov prejavená v kúpnej zmluve nebola slobodná. V situácii, v ktorej sa vtedy nachádzali (najvyšší súd ju už vyššie označil za tiesnivú...), im hrozili pre nich podstatné finančné výdavky (či už ako „dobrovoľné“ - nimi priamo vynaložené alebo ako „vynútené“ ukladaním pokút, prípadne uhradené najskôr štátom a potom od nich následne vymáhané za statický posudok vo výške minimálne 10 000 Kčs, teda zhruba šestiny im dovtedy ponúkanej kúpnej ceny.

Na podklade obsahu spisu dospel dovolací súd k záveru, že pokiaľ aj prípadne jednotlivé kroky štátu v čase pred vyvlastnením objektu žalobcov a bezprostredne po ňom možno posudzovať iba ako prípustný nátlak, takto nie je možné kvalifikovať celkové konanie štátu, ktoré bolo zavŕšené uložením povinnosti obstarat' statický posudok.

Keďže predmetný nájomný dom bol definitívne určený na asanáciu a dokonca už v roku 1983 bolo rozhodnuté o prípustnosti jeho demolácie, je na mieste otázka, prečo vôbec bolo potrebné obstarat' statický posudok. Pokiaľ bol dom v čase jeho predaja (december 1985) určený na demoláciu, od žalobcov vyžadovaný statický posudok bol za daného stavu nadbytočný. V požiadavke adresovanej žalobcom, aby tento posudok

predložili stavebnému úradu, treba za týchto okolností vidieť iba ďalší krok štátu, ktorý ich mal viesť k prevodu vlastníctva domu.

ONV sa v rozhodnutí o statickom posudku odvolal na § 86 zákona č. 50/1976 Zb. a vlastníkom nájomného domu nariadil, aby do 60 dní „vykonali tieto opatrenia: predložili stavebnému úradu statický posudok na porušené zvislé a vodorovné konštrukcie obytného domu...“. Uvedené ustanovenie umožňovalo stavebnému úradu, aby vlastníkovi, ktorý neudržiava svoju stavbu „v dobrom stave“, uložil povinnosť postarať sa o nápravu (teda opravami alebo údržbovými prácami vykonanými na stavbe opätovne dosiahnuť „dobrý stav“ stavby); z uvedeného ustanovenia ale nevyplývalo oprávnenie stavebného úradu uložiť vlastníkovi stavby povinnosť predložiť stavebnému úradu statický posudok, na podklade ktorého by stavebný úrad mohol posúdiť, či stavba je alebo nie je „v dobrom stave“, prípadne v akom smere či rozsahu nie je „v dobrom stave“. Uvedené ustanovenie teda neumožňovalo uložiť žalobcom povinnosť, ktorá im bola uložená.

NVMB v rozhodnutí o statickom posudku poukázal aj na § 31 ods. 1 veta druhá, § 32 ods. 1 a 2 posledná veta, § 34 ods. 1 až 4 a § 36 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení v čase vydania tohto rozhodnutia (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“). Tieto ustanovenia neumožňovali stavebnému úradu žiadať od účastníka konania, aby predložil listinu, ktorú nemá. Ustanovenie § 36 zákona č. 71/1967 Zb. predpokladalo, že ak je pre odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok, správny orgán (sám) ustanoví znalca, pričom trovy konania, ktoré vznikli správne orgánu, znáša tento orgán; len za určitých okolností bol účastník povinný (až spätne) nahradiť trovy vzniknuté správne orgánu alebo ostatným účastníkom konania (§ 31 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb.). Pokiaľ teda bola napriek tomu žalobcom uložená povinnosť obstarat' statický posudok a bolo im dokonca pohrozené ukladaním pokút v prípade, že nebudú nerešpektovať túto povinnosť (§ 105 zákona č. 50/1976 Zb.), treba konanie štátu vo vyššie uvedenom kontexte kvalifikovať ako hrozbu niečím, čím sa hroziť nesmeli.

Konanie štátu završené v danom prípade uložením takejto povinnosti v čase a mieste jej uloženia a v situácii, v ktorej sa vtedy žalobcovia nachádzali, je pri aplikačnom postupe vlastnom demokratickému politickému režimu (IV. ÚS 294/2012) potrebné považovať

za konanie, ktoré z pohľadu legitimacy cieľa neobstojí, lebo jeho skutočným zámerom bolo pozbaviť žalobcov ich vlastníctva...

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru o správnosti právneho názoru odvolacieho súdu, že vôľa žalobcov pri uzatváraní kúpnej zmluvy nebola slobodná. Na tom nič nemení to, že žalobcovia „uznali dôvodnosť asanácie“, ale ani to, že žalobca 1/ sám inicioval stretnutie s vtedajším riaditeľom MSK - tak totiž koná aj ten, vôľa koho bola prelomená vôľou iného a už mu ide len o to, aby bol čo najskôr ukončený stav, ktorý na jeho psychiku pôsobí nepriaznivo.

Keďže v kúpnej zmluve prejavená vôľa žalobcov bola formovaná pod vplyvom bezprávnej vyhrážky, čo už samo o sebe zakladá absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy, nebolo v dovolacom konaní potrebné zaoberať sa nielen ďalšími skutočnosťami, z ktorých žalobcovia vyvodzovali neplatnosť tohto právneho úkonu, ale ani ďalšími dôvodmi, z ktorých žalovaná vyvodzovala opodstatnenosť jej dovolania.

Vzhľadom na to, že neplatný právny úkon nemá účinky platného právneho úkonu, nedošlo na podklade kúpnej zmluvy k prevodu vlastníctva, v dôsledku čoho treba žalobcov v skutkovom a právnom rámci, ktorý vyplýva z obsahu spisu, považovať za spoluvlastníkov parcely č...»

Ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08), ale posúdenie jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti. Ústavný súd nie je ani opravným súdom právnych názorov všeobecných súdov. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle judikatúry ústavného súdu by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade,

ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis III. ÚS 538/2012).

Z obsahu uvedených častí napadnutého rozsudku vyplýva, že najvyšší súd svoj právny záver o nedostatku slobody vôle navrhovateľov pri uzatváraní kúpnej zmluvy, ktorou malo dôjsť k prevodu predmetnej nehnuteľnosti, obšírne odôvodnil. Zo vzájomnej súvislosti jednotlivých úkonov účastníkov namietanej kúpnej zmluvy, ako aj štátnych orgánov, s prihliadnutím na ich chronologickú postupnosť a opierajúc sa o širšie politicko-spoločenské súvislosti charakterizujúce obdobie neslobody, v ktorom k posudzovanému právnomu úkonu došlo, najvyšší súd logickým spôsobom vyvodil tiesnivú situáciu pôsobiacu na rozhodnutie navrhovateľov privoliť k uzatvoreniu platnosťou posudzovanej kúpnej zmluvy. Najvyšším súdom zvolený výklad aplikovaných právnych predpisov pritom zodpovedá ústavnoprávnym aspektom, ku ktorým sa svojou rozhodovacou činnosťou hlási aj ústavný súd a v tomto smere výstižne poukazuje na právne názory formulované v náleze ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 294/2012 zo 7. februára 2013.

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľky o tom, že najvyšší súd (ani krajský súd) sa k niektorým okolnostiam prípadu nevyjadril (napríklad, že dôvody určovacej žaloby sa nezhodujú s dôvodmi uplatnenými v reštitučnom návrhu) alebo že sa s niektorými námietkami sťažovateľky nevysporiadal (napríklad spochybňujúcim preukázanie vrátenia časti kúpnej ceny v sume 8 699 Kčs), ústavný súd pripomína, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé prejednanie záležitosti nevyžadujú, aby odôvodnenie súdneho rozhodnutia nevyhnutne muselo odpovedať na všetky otázky a zachádzať do všetkých detailov sporu, postačuje len odôvodnenie rozhodnutia vo vzťahu k tým otázkam, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Okolnosti prevažne skutkového charakteru, ktorým sa sťažovateľka vo svojej sťažnosti podrobne venuje s cieľom zvrátiť pre ňu nepriaznivé právne posúdenie veci, však neodôvodňujú záver o tom, že by sa najvyšší súd dopustil takých zjavných omylov v právnom posúdení prípadu, ktoré by mohli viesť k záveru ústavného súdu o arbitrárnosti

a odporovali by právnym záverom prijatým vo veci najvyšším súdom. Uvedené platí aj v prípade, keď sa vnútorná intencionalita právnych úvah sťažovateľky uberala iným smerom ako právny názor najvyššieho súdu (a rovnako tak aj krajského súdu), ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí, ale rozhodnutie dostatočne odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. K tomu ústavný súd obdobne poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietanie porušenia základného práva (napr. II. ÚS 54/02).

Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie relevantných právnych noriem s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Aplikujúc východiská svojej konštantnej judikatúry na napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že v spojení s rozsudkom krajského súdu je dostatočne odôvodnené a nevykazuje znaky arbitrárnosti. Samotný výklad príslušných ustanovení relevantných právnych predpisov (v konkrétnom prípade najmä § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov) patrí do výlučnej právomoci všeobecných súdov, pričom ich aplikácia bola najvyšším súdom odôvodnená ústavne udržateľným spôsobom. Ústavný súd ani nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by napadnuté uznesenie bolo možné považovať za popierajúce zmysel práva na súdnu ochranu, pretože najvyšší súd právne závery, ku ktorým dospel, zrozumiteľne vysvetlil.

Aj keď sťažovateľka napáda rozsudok najvyššieho súdu v celosti, z obsahu sťažnosti nevyplýva žiadna argumentácia k rozhodnutiu najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania proti výroku rozsudku krajského súdu o trovách konania. S prihliadnutím na to sa ústavný súd obmedzuje na konštatovanie, že v záveroch najvyššieho súdu o vylúčení prípustnosti dovolania proti výroku o trovách konania nezistil dôvody, pre ktoré by bolo možné považovať napadnutý rozsudok za arbitrárny, resp. ústavne neakceptovateľný.

S porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka spája aj porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní. Toto právo je garantované čl. 47 ods. 3 ústavy, nie však čl. 47 ods. 2 ústavy, ktorý sťažovateľka v súvislosti s týmto základným právom taktiež označuje.

Článkom 47 ods. 2 ústavy je zaručené právo na právnu pomoc (resp. právo na tlmočníka) v konaní pred štátnymi orgánmi (vrátane súdov). Vzhľadom na obsah sťažnosti, v ktorej sťažovateľka netvrdí a ani neargumentuje, že by jej v namietanom súdnom konaní bola upretá kvalifikovaná právna pomoc, ako aj oboznámiac sa s obsahom napadnutých súdnych rozhodnutí, ústavný súd zastáva názor, že v postupe najvyššieho súdu ani jeho rozsudkom nemohlo dôjsť k žiadnemu porušeniu tohto základného práva zaručeného čl. 47 ods. 2 ústavy, v dôsledku čoho aj vo vzťahu k tomuto ustanoveniu ústavy považuje ústavný súd sťažnosť za zjavne neopodstatnenú.

Porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy sťažovateľka odvodzuje od výsledku konania, poukazujúc pritom na konštatovanie najvyššieho súdu v napadnutom rozsudku o „*nevyhnutnosti byť v rámci uplatňovania reštitučných nárokov zhovievavejším k forme a obsahu týchto nárokov*“.

Vo vzťahu k tejto námietke ústavný súd pripomína, že obsahom tohto základného práva je vytvorenie rovnakých procesných možností na uplatnenie práv účastníkov konania a plnenie ich povinností. Z argumentácie sťažovateľky však nevyplýva, že by v porovnaní s navrhovateľmi nemala v konaní rovnakú možnosť prednesenia svojich argumentov, návrhov na dokazovanie či uplatňovanie opravných prostriedkov. Zvýhodnenie navrhovateľov vo svojej podstate teda sťažovateľka vníma v hmotnoprávnej rovine, t. j. pri právnom posúdení prípadu, nie však v porušení procesnoprávnych pravidiel prerokovania veci pred súdom, resp. porušení zásad kontradiktórnosti konania. Právo na použitie relevantnej právnej normy, ako aj na zlučiteľnosť jej interpretácie s ústavou či medzinárodnými zmluvami však nie je chránené základným právom na rovnosť účastníkov konania garantovaným čl. 47 ods. 3 ústavy, ale základným právom zaručeným čl. 46 ods. 1 ústavy.

Keďže ústavný súd nezistil závažné porušenia procesno-právnych predpisov, ktoré by mohli dosahovať ústavnú relevanciu, dospel k záveru o absencii akejkoľvek príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeným čl. 47 ods. 3 ústavy a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu. Aj v tomto kontexte ústavný súd poznamenáva, že základné právo na rovnosť účastníkov konania rovnako ako ani základné súdnu ochranu nezakladajú nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, t. j. aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že rozsudkom najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy ani práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a uvedenými právami, čo viedlo ústavný súd k záveru o zjavnej neopodstatnenosti tejto časti sťažnosti.

Vychádzajúc zo záveru o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti a sčasti aj zo záveru o nedostatku právomoci na jej prerokovanie ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. S prihliadnutím na odmietnutie sťažnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd bližšie nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2014